

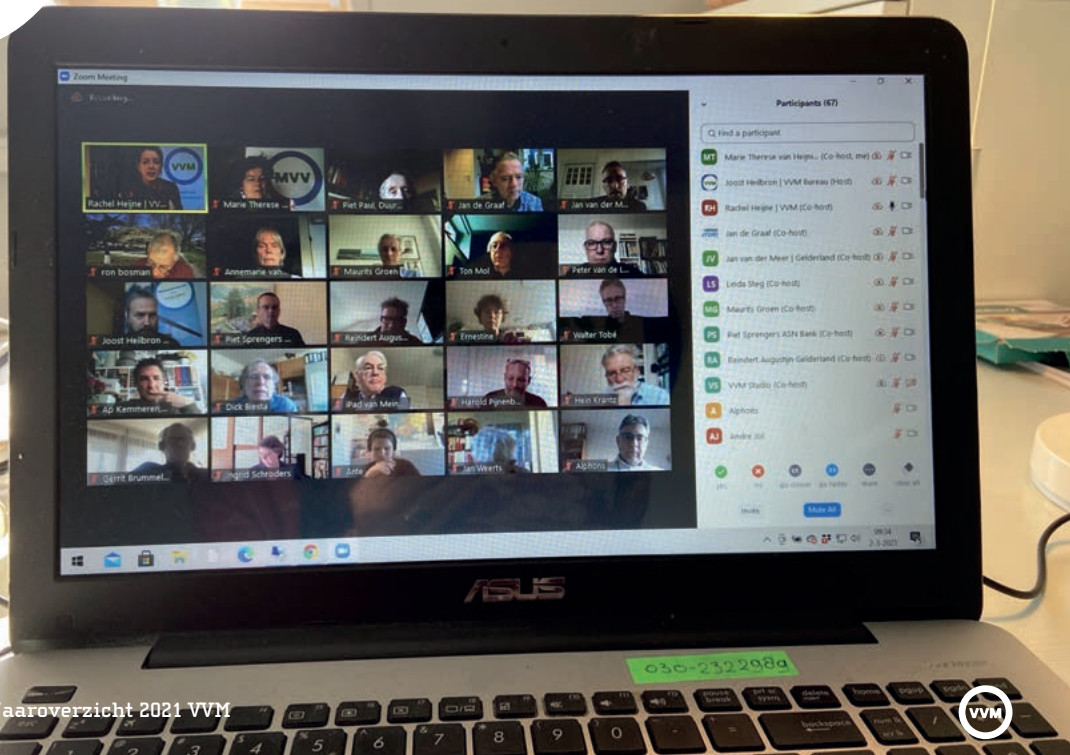

2021

in woord en beeld

netwerk van
milieuprofessionals

Voorwoord

Rachel Heijne,
directeur VVM

2021 was het tweede coronajaar. In het eerste jaar maakten we een heel snelle omslag van livesessies naar online sessies. Dat gaf naast de ongemakken ook nieuwe energie en nieuwe voordelen: het bereik nam toe en vele mensen waren blij met de afwisseling die online sessies gaven bij al het thuiswerken. In het tweede coronajaar merkten we echter dat men de – inmiddels vele – online overleggen zat begon te worden: de sessies werden steeds minder goed bezocht.

Blij was iedereen toen we weer live mochten, maar dat was van korte duur. Het jaarcongres Relevant moesten we door aangescherpte maatregelen twee dagen van tevoren annuleren. Bovendien merkten we dat live congressen minder druk bezocht werden. Veel mensen lijken nog huiverig om zich onder grote groepen te begeven. We blijven dus naast live evenementen ook online sessies organiseren. En we zullen ook steeds vaker hybride bijeenkomsten organiseren

en zo het beste van twee werelden verenigen.

2021 was ook het jaar van de fusie met de Werkgemeenschap voor Landschapsonderzoek (WLO). De VVM heeft er zo'n 400 nieuwe leden bij gekregen, een nieuwe sectie Landschap en een derde tijdschrift: *Landschap*. En tot slot hebben we afscheid genomen van Jan de Graaf, die aan de wieg stond van ons *Tijdschrift Milieu*. Door hem is het tijdschrift geworden wat het nu is: een toegankelijk en gevarieerd tijdschrift waar de volle breedte van het milieuveld langskomt. We heten onze nieuwe hoofdredacteur, Jaap Rodenburg, van harte welkom!

Kortom: hoewel de voortdurende pandemie het werk niet makkelijker maakt, zijn er ook volop nieuwe ontwikkelingen in de VVM. We hopen van harte elkaar in 2022 weer meer live te zien.

Nationale Milieudag:

50 jaar milieubeleid

In 2021 precies 50 jaar geleden kreeg het Nederlandse milieubeleid een gezicht met een eigen departement: het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne (VoMil). Dit ministerie was verantwoordelijk voor de zorg voor de kwaliteit van lucht, water en leefomgeving. Sindsdien is het milieu op vrijwel alle fronten aanzienlijk schoner geworden. Tegelijkertijd kampen we anno 2021 met een klimaatcrisis, een biodiversiteitscrisis en een stikstofcrisis. Waar ging het mis? De Nationale Milieudag 2021, een online congres met 10 sessies verspreid over 4 dagen in juni 2021, maakte de balans op en keek vooruit: wat zijn de leerpunten van vijf decennia milieubeleid om nieuwe uitdagingen te lijf te gaan? De cyclus van vijf Nationale Milieubeleidsplannen (NMP's) is wellicht het meest zichtbare

deel van vijftig jaar milieubeleid. Dit leerpunt werd opgepakt: in 2021 verscheen na twintig jaar weer een nieuw NMP! Tijdens de Nationale Milieudag gingen we, met de contouren van het nieuwe NMP in de hand, op zoek naar het kantelpunt. Hoe zorgen we dat we een echte omslag maken naar de duurzame houdbare samenleving? Hoe gaan we van denken door een kleine club mensen, naar doen door iedereen? Waar moeten we op inzetten? Is het tijd om meer in te zetten op sociale en economische aspecten? Wat vraagt dat van bestuurders, burgers en bedrijfsleven? Wat kunnen we leren van het buitenland? Deze vragen kwamen aan de orde in de tien online sessies.

Dag van de Omgevingswet

Op 14 oktober 2021 vond de tiende editie van de Dag van de Omgevingswet plaats in Aristo, Amsterdam. Na een succesvolle online editie in 2020, waren we blij dat we dit jubileumcongres weer live konden organiseren.

Tijdens het plenaire programma ging prof. Pieter Leroy in op de Omgevingswet in relatie tot 50 jaar milieubeleid. Prof. Alex Brenninkmeijer hield een inleiding over participatie en klimaatbeleid, naar aanleiding van zijn voorzitterschap van de onafhankelijke adviescommissie die hier onderzoek naar deed. Cathelijn Peters, directeur Unie van Waterschappen, behandelde de actualiteiten rondom de Omgevingswet. Klaas Verschuure, wethouder gemeente Utrecht, opende de dag.

Zoals gebruikelijk waren er na het plenaire programma in drie rondes weer in totaal 29 deelsessies over uiteenlopende onderwerpen. Nieuw dit jaar was het online pre-programma met vier voorbereidende sessies: over de Omgevingswet algemeen, het digitaal stelsel Omgevingswet, het omgevingsplan en de wet Kwaliteitsborging bouwen. Ook van dit congres verscheen een bundel met daarin een terugblik op het plenaire programma en alle deelsessies. De bundel is voor 12,50 te bestellen via bureau@vvm.info

Klimaat en transformatie

Van dinsdag 2 tot en met donderdag 4 maart vond de tweede, online editie plaats van het Grote Klimaatoplossingen Congres. Het congres leverde actiepunten op voor tastbare oplossingen voor de klimaatproblematiek.

De coronacrisis liet ons zien dat de wereld geen stabiel systeem is. Sommigen noemen de crisis de generale repetitie voor de klimaatcrisis. Die instabiliteit kan negatief uitwerken en leiden tot ineenstorting van systemen, maar ook positief worden omgebogen en leiden tot fundamentele veranderingen van onze wereld in duurzame richting. Daarom stond deze congreseditie in het teken van 'Klimaat en Transformatie'. Centraal stonden welke opties er op korte termijn zijn om transformaties in duurzame richting in gang te zetten, in Nederland en daarbuiten. Het concept van de donuteconomie vormde de kapstok voor de discussie.

Landelijk Afvalbeheerplan

De VVM organiseerde voor de tweede keer een LAP3-congres (Landelijk Afvalbeheerplan), met als ondertitel: cruciaal instrument voor de circulaire economie. Dit keer als online congres met vier onlinesessies die elkaar aanvulden, maar ook los te volgen waren.

Sinds eind 2017 beschikt Nederland over het Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029 (LAP3). Alle bedrijven die (n)iets willen met afval, en overheden die daar regels aan moeten verbinden, vinden in LAP3 hun spelregels. De circulaire economie kan niet zonder dit omvangrijke document. De deelnemers werden hierover helemaal bijgepraat.

Het congres, georganiseerd in samenwerking met LAP3-opsteller Rijkswaterstaat, bestond uit vier online sessies. Het begon met een sessie 'LAP3 voor beginners' waar deelnemers in vogelvlucht werden bijgepraat over het plan. Daarop volgden drie themasessies over Afval of product, Zeer Zorgwekkende Stoffen en Afvalscheiding bedrijfsafval.

VVM Café:

40 jaar Bodembeleid

In 2021 was er vanwege corona slechts één fysiek VVM-café: een kort inhoudelijk programma aan het einde van de werkdag, gevolgd door een gezellige borrel. Dit café ging over 40 jaar bodembeleid: 'Van Lekkerkerk naar Levende bodem'.

Heeft 40 jaar bodembeleid ons gezonde bodems gebracht, en wat zijn dat eigenlijk? Waarom zijn gezonde bodems meer dan schone bodems? Hoe kunnen we onze levende bodems die plek geven die ze verdienen?

En hoe kijken de jongeren aan tegen de rol van de bodem in hun toekomst? Deze en andere vragen stonden centraal. Het was een bijzonder levendige sessie, met goede discussies met de zaal.

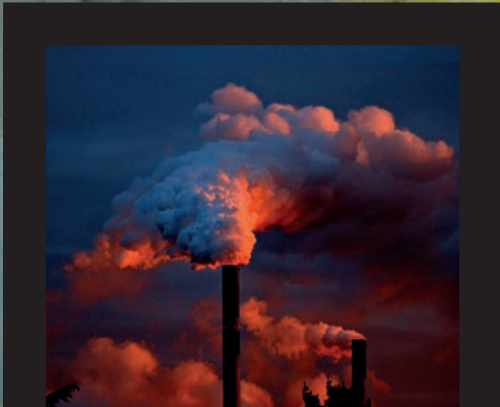
Juridische cafés

In 2021 organiseerde de sectie Milieurecht en Praktijk twee virtuele juridische cafés. In april was het onderwerp 'Zeer Zorgwekkende Stoffen en water' en in november 'ETS, bouwsteen voor het Europese klimaatbeleid'.

Adequaat toezicht op zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) is van groot belang voor mens en milieu. Recent werd dit nog eens geïllustreerd door geschillen over de lozingsnormen voor GenX en pyrazool en het rapport 'Greep op gevaarlijke stoffen' van de Raad voor de

Leefomgeving en Infrastructuur. Reden voor de VVM-sectie Milieurecht en Praktijk om in april een virtueel juridisch café over dit actuele onderwerp te organiseren.

Op 14 juli 2021 presenteerde de Europese Commissie voorstellen om de beoogde 55% reductie van CO₂-emissies per 2030 te bereiken ('Fit for 55'). Het systeem voor emissiehandel (ETS) neemt hierin een belangrijke plaats in. Tijdens het juridisch café gingen twee deskundige sprekers in op het bestaande systeem, en op de werking en de implementatie ervan in Nederland. Ook was er aandacht voor de voorstellen van de Europese Commissie om de werking van het ETS te verbeteren en uit te breiden.

Online sessie 'Om de leefomgeving'

In juni gaf Jozias van Aartsen tijdens een online sessie een toelichting op het advies van 'zijn' commissie over het Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)-stelsel. Maarten de Hoog, voorheen directeur van DCMR Milieudienst Rijnmond, gaf een reflectie op de adviezen. Aansluitend gingen beiden in gesprek met de deelnemers en was er ruimte voor vragen. De gespreksleiding was in handen van Jos Dolstra, voorzitter van de VVM-sectie Milieurecht en Praktijk.

De commissie deed tien aanbevelingen om te komen tot een toekomstvast, effectief, slagvaardig en toekomstgericht VTH-stelsel. Zij deed dat op verzoek van Stientje van Veldhoven, de toenmalige staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. Voormalig VVM-voorzitter Vera Dalm was lid van deze commissie die op 4 maart 2021 haar advies aanbood.

Van Kamerverkiezingen naar kabinetsformatie

Wat betekent de verkiezingsuitslag voor milieu en duurzaamheid? In de verkiezingsstrijd van 2021 kwamen klimaat, biodiversiteit, milieu en duurzaamheid duidelijk aan bod. Vlak na de verkiezingen maakten we samen de balans op tijdens een online debat.

Veel organisaties voerden op klimaat en duurzaamheid gerichte campagnes en zetten petitie's uit. Voorbeelden waren 'Duurzaam regeerakkoord, stem jij ook voor onze kinderen?' van Milieudefensie en 'Maak Toekomst' van Greenpeace & Friends. Samen organiseerden ze op 14 maart het Klimaatalarm. Het bedrijfsleven kondigde in augustus een 'nieuwe koers' aan en de

directeuren van de planbureaus riepen op om snel van start te gaan met een samenhangend klimaattherstelplan.

De urgentie van de milieuproblematiek werd dus van alle kanten op de agenda gezet. Reden voor de VVM om vlak na de verkiezingen een online debat te organiseren om de balans op te maken.

Voorjaarssymposium Luchtkwaliteit 2021

Na een paar jaar was het terug van weggeweest: het voorjaars-symposium Luchtkwaliteit. In een middag werden de deelnemers bijgepraat over de nieuwste ontwikkelingen.

Aan bod kwamen de achtergronden bij de concentratiekaarten voor groot-schalige luchtverontreiniging, hoe emissiefactoren van transportmiddelen en mobiele bronnen tot stand komen en hoe de emissies in 2030 berekend zijn. Experts van het RIVM, TNO en PBL praatten de deelnemers in twee uur helemaal bij.

Diversiteit aan **online sessies**

Tijdens 2021 werden er talrijke online sessies georganiseerd. Handig, lekker thuis in één à anderhalf uur weer bijgepraat worden, met gaandeweg steeds meer interactie.

De volgende onderwerpen kwamen dit jaar langs:

1. Verzet in ecopanische tijden, n.a.v. het gelijknamige boek van Henk Oosterling
2. Elektrische voertuigen en geluid. Worden zero-emissiezones ook stille gebieden?
3. Kun je houtrookoverlast meten en beoordelen?
4. Gezondheidsrisico's van wildzwemmen
5. Invasieve exoten
6. Berekening op hoge zandgronden: effecten van verdroging op de natuur.

VVM Jong

De sectie VVM Jong organiseert regelmatig bijeenkomsten voor jonge professionals en studenten. De activiteiten richten zich op integratie van jongeren in het uitgebreide VVM-netwerk. Afgelopen jaar organiseerde de sectie Jong twee heel succesvolle online evenementen: speeddaten en een *career event*.

In juni konden studenten en *young professionals* in gesprek met maar liefst 25 bevlogen milieuprofessionals. Alle vragen over studie(richting) en de toekomstige loopbaan konden gesteld worden. Mensen met ruime werkervaring en een groot netwerk dachten mee met jonge VVM-leden.

Op het *career event* in september konden jonge VVM-leden in contact komen met toekomstige werkgevers. Een aantal bedrijven lieten via presentaties zien wat je kunt verwachten als je bij hen gaat werken. Na de presentaties konden de *young professionals* in één-op-één gesprekken nader kennismaken. Hier werden de eerste concrete afspraken gemaakt, en tenminste twee deelnemers hielden er daadwerkelijk een baan aan over. Voor herhaling vatbaar!

Rachel Carson Afstudeerprijs

De winnaars van de 18e editie van de Rachel Carson Afstudeerprijs waren Max-Julian Gerlach Avans Hogeschool te Breda (HBO-prijs) en Ruud Sperna Weiland, Universiteit van Amsterdam (WO-prijs).

De winnaars werden bekendgemaakt op 28 mei tijdens het slotprogramma van Groene Peper, hét event voor duurzaam onderwijs. Op 26 mei presenteerden de genomineerden tijdens een online sessie hun onderzoek. De VVM wil met deze prijs grotere bekendheid geven aan de onderzoeken die studenten rond milieu en duurzaamheid uitvoeren.

Foto v.l.n.r.: Paul Santman (afstudeerbegeleider HBO-winnaar Max-Julian Gerlach, die zelf niet bij de uitreiking aanwezig kon zijn), Rachel Heijne (directeur VVM), Leendert van Bree (juryvoorzitter) en Ruud Sperna Weiland (WO-winnaar).

Opleiding en Cursussen

Al jarenlang organiseert de VVM verschillende lucht cursussen en een brede luchtopleiding.

De samenleving vraagt om goed opgeleide professionals en experts op het gebied van luchtverontreiniging, luchtkwaliteit en depositie. Tegelijkertijd zijn de breedte en complexiteit van dit vakgebied groot. Daarom heeft de VVM in samenwerking met PAO Techniek en Management een opleiding Lucht opgezet op post-HBO niveau. De opleiding geeft een stevige basis voor werkzaamheden op

dit gebied. Ondanks corona liep de opleiding in 2021 door. Verschillende modules werden uitgesteld en (gedeeltelijk) online uitgevoerd. Dat zorgde voor extra uitdagingen, maar ging niet ten koste van de kwaliteit.

De cursus 'Emissiemetingen voor SCIOS' hebben we dit jaar ook weer kunnen geven in samenwerking met Parkstad Opleidingen.

Investeren in samenwerking

VVM vindt het belangrijk om met uiteenlopende partijen samen te werken. Dit gebeurt onder meer in het kader van symposia of het leveren van bijdragen aan activiteiten van derden, bijvoorbeeld het verzorgen van workshops.

‘De Dag van de Omgevingswet’ werd ook dit jaar georganiseerd met een grote groep samenwerkingspartners. Het congres over het Landelijk Afvalbeheerplan organiseerden we in samenwerking met Rijkswaterstaat. De cursussen en opleidingen verzorgden we samen met de PAOTM en Parkstad. De prijsuitreiking van de Rachel Carson Afstudeerprijs werd dit jaar georganiseerd in nauwe samenwerking met het duurzaamheidsevent Groene Peper. En ook dit jaar zat er weer een delegatie van de VVM in de programmacommissie van het Geluid, congres Trillingen en Luchtkwaliteit. Verder wordt het hele jaar door intensief samengewerkt met verschillende studieverenigingen.

Van en **voor** leden

Zeker 200 VVM-leden zetten zich actief in. Dit gebeurt in secties, in het bestuur en in de redacties van Tijdschrift Milieu en Tijdschrift Lucht. Daarom organiseert de VVM ook jaarlijks een aantal activiteiten speciaal voor de leden.

De VVM is een netwerk van en voor leden. Dit betekent dat de leden alle activiteiten initiëren en dragen. Op haar beurt organiseert het VVM-bureau jaarlijks de Algemene Ledenvergadering, waar leden kunnen meepraten over het beleid. Verder is er jaarlijks een VVM-raad waar actieve leden, bestuur en medewerkers met elkaar van gedachten wisselen over actuele ontwikkelingen in de VVM.

Tijdschrift Milieu

Belangrijk visitekaartje van de VVM is het Tijdschrift Milieu. In 2021 verschenen er zes reguliere nummers. En twee specials: één over schone lucht en de andere over het Nationale Milieuprogramma. Beide specials verschenen in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Tijdschrift Milieu steekt gericht in op koersaanpassingen in het milieubeleid en volgt relevante ontwikkelingen in de uitvoeringspraktijk én de wereld van de wetenschap op de voet. Naast artikelen gebeurt dit via prikkelende columns en interviews. Vast onderdeel vormt het semi-wetenschappelijke Dossier-katern,

met gereviewde artikelen. Alle ingrediënten kwamen aan bod in de 2021-edities. Alle artikelen uit Milieu, ook van voorgaande jaren, zijn voor leden online in te zien als pdf en te downloaden via de VVM-website. Voor niet-leden staan er altijd enkele recente artikelen op de homepage.

Tijdschrift Lucht

Sinds 2019 geeft de VVM ook het Tijdschrift Lucht uit. Het blad sluit heel goed aan bij de doelstelling om kennisuitwisseling en –ontwikkeling te stimuleren en vormt een mooie aanvulling op Tijdschrift Milieu.

Tijdschrift Lucht verschijnt viermaal per jaar en richt zich op professionals bij gemeentes, adviesbureaus en in de onderzoekswereld die zich bezighouden met het beleid en effecten van luchtkwaliteit. De artikelen richten zich met name op actuele

trends in de gemeten en berekende concentraties van vervuilende stoffen, nieuwe meetmethoden, de voortgang in het beleid en de laatste inzichten in de gezondheidseffecten. Onderzoekers en praktijkmensen delen hun inzichten en ervaringen op een toegankelijke manier.

Alle leden van de VVM en abonnees op Tijdschrift Milieu kunnen een abonnement nemen op Tijdschrift Lucht voor € 100 (excl. BTW). Wilt u gebruikmaken van dit aanbod, stuur dan een mail naar bureau@vvm.info o.v.v. Tijdschrift Lucht.

Journal of Integrated Environmental Sciences

Het Journal of Integrated Environmental Sciences (JIES) is het Engelstalige wetenschappelijke tijdschrift van de VVM.

Het Journal of Integrated Environmental Sciences (JIES) wil een stimulerend, informatief en kritisch forum zijn voor intellectueel debat over belangrijke milieukwesties. Het tijdschrift verschijnt vier keer per jaar en richt zich specifiek op de relatie tussen wetenschap, maatschappij en beleid. JIES is opgenomen in Thomson Reuters' Journal Citation Report (JCR). Hierdoor is het tijdschrift voor wetenschappers een serieuze optie om hun werk in te publiceren.

Journal of Integrative Environmental Sciences

 Taylor & Francis
Taylor & Francis Group

Volume 1, Issue 1, 2018
ISSN: 1943-815X

colofon

Tekst:

Rachel Heijne

Redactie en productie:

Groenvoer Communicatie,
Jaap Rodenburg

Vormgeving:

Dik Visser

Foto's:

Michiel Wijnbergh / VVM

Maart 2022

VVM

p/a UCo

2e Daalsedijk 6a

3551 EJ Utrecht

Telefoon: 030-2322989

E-mail: bureau@vvm.info

Website: www.vvm.info

VVM, netwerk van milieuprofessionals. Dat zegt eigenlijk al genoeg. Beleidsmakers, uitvoerders, wetenschappers, adviseurs en studenten inspireren elkaar binnen VVM-verband. De VVM versterkt uw netwerk en zorgt voor inhoudelijke verdieping. Profiteer ook van de voordelen van het lidmaatschap. Doe mee!

- 1 netwerk
- 6x tijdschrift Milieu
- 20 vaksecties
- 40 activiteiten
- 1400 leden

Alle kennis is welkom

Word nu persoonlijk lid en kom gratis naar een VVM Café of online sessie!

Actiecode **2021JV**

www.vvm.info

netwerk van
milieuprofessionals